

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ J. Š.**, bývajúceho v S., **2/ E. Š.**, bývajúcej v S., **3/ V. Š.**, bývajúceho v S., **4/ Z. O.**, bývajúcej v S., **5/ J. B.**, bývajúceho v S., **6/ I. B.**, bývajúcej v S., všetkých zastúpených JUDr. G. Z., advokátkou so sídlom v B., proti žalovanému **Z. B., spol. s r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., **o uloženie povinnosti strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a o návrhu na vydanie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 4 C 668/2008, na dovolanie žalobcov 1/ až 6/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. júna 2009 sp. zn. 9 Co 185/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Malacky (súd prvého stupňa) uznesením z 19. januára 2009 č.k. 4 C 668/2008-46 nariadil predbežné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť a to až do právoplatného rozhodnutia o uložení povinnosti žalovanému strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vzniknutého zo zákona užívať pozemok parc. č. X. v kat. úz. S. žalobcami 1/ až 6/, zdržať sa výkonu akýchkoľvek činností súvisiacich s umiestnením a realizovaním stavby „S. - O. S. Z., S. (objekt „C“) na pozemku parc. č. X. - zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m², nachádzajúci sa v kat. úz. S., okres M., zapísaný na LV č. X. Správy katastra M. podľa dokumentácie, ktorú vypracoval X. E. - A. A., spol. s r.o., so sídlom B., a v zmysle rozhodnutia Mesta S. ako príslušného stavebného úradu zo dňa 15. februára 2008 - č.j.: S. Vo zvyšku návrh zamietol. V časti, v ktorej návrhu vyhovel rozhodnutie odôvodnil tým, že mal osvedčené, že právo žalobcov je ohrozené konaním žalovaného, ktorý pripravuje stavbu nehnuteľnosti na parc. č. X., ku ktorej je zriadené vecné bremeno v prospech žalobcov. V zamietajúcej časti, v ktorej sa žalobcovia domáhali, aby

predbežným opatrením súd žalovanému uložil povinnosť zdržať sa nakladania a disponovania, t.j. prevodov vlastníckeho práva, uzavretia zámenných zmlúv, darovacích zmlúv, zmlúv o výpožičke, nájomných zmlúv, záložných zmlúv, zriadenia vecného bremena, uzavretia zmlúv o zabezpečovacom prevode práva k pozemku parc. č. X. - zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m², nachádzajúcom sa v kat. úz. S., obec S., okres M., zapísaný na LV č. X. Správy katastra M., návrh zamietol s odôvodnením, že nemal preukázanú naliehavú potrebu dočasne upraviť pomery účastníkov.

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) na odvolanie žalovaného uznesením z 29. júna 2009, sp. zn. 9 Co 185/2009 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia, pretože žalobcovia ničím neosvedčili naliehavosť dočasnej úpravy účastníkov, nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy a ani to, že by výkon rozhodnutia bol ohrozený. Uviedol, že v danom prípade došlo len k začatiu stavebného konania a žalobcovia si mohli svoje námietky uplatniť v rámci tohto konania v zmysle § 61 a nasledujúce stavebného zákona, o ktorých bude rozhodovať stavebný úrad. Mal za to, že nariadením predbežného opatrenia v znení, ako mu bolo vyhovené súdom prvého stupňa, by došlo k narušeniu stavebného konania, ktoré už bolo začaté, keď ochrana a pomery účastníkov sú dostatočne upravené predpismi hmotného práva, a to konkrétne ustanoveniami stavebného zákona. Ak žalovaný bez toho, aby bolo vydané stavebné povolenie, začal s prácami tak, ako to uvádzajú žalobcovia, títo sa mohli domáhať ochrany svojich práv aj v rámci štátneho stavebného dohľadu s poukazom na ustanovenia § 98 a nasledujúce stavebného zákona.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia, ktorí ho navrhli zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. S rozhodnutím odvolacieho súdu nesúhlasili z dôvodu, že žalobcom nedostatočným odôvodnením svojho rozhodnutia odňal odvolací súd možnosť konať pred súdom, čím je daný dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Ďalej uviedli, že napadnuté rozhodnutie spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení veci § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. V odôvodnení dovolania rozoberali skutkový a právny stav veci tak, ako ho uvádzali v konaní pred súdmi.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že nie sú dané dôvody dovolania a ani vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť, a preto navrhol dovolanie žalobcov zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či ich opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V prípade dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ide o uznesenie o predbežnom opatrení, a teda také uznesenie, prípustnosť ktorého je priamo vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p. Z týchto dôvodov prípustnosť dovolania žalobcov nemožno vyvodiť z § 239 O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237

O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Za neopodstatnenú považoval dovolací súd námietku žalobcov o odňatí možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ktoré malo spočívať v tom, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie.

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov (napr. II ÚS 102/04, 5 Cdo 102/01, 5 Cdo 93/2000). O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry EŠLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani

c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že uznesenie odvolacieho súdu je v súlade s § 169 ods. 1 O.s.p. v spojitosti s § 167 ods. 2 O.s.p. a § 157 ods. 2 O.s.p., obsahuje riadne opísaný skutkový stav, ako aj zhrnutie a vyhodnotenie osvedčovaných skutočností, s ich následným správnym právnym posúdením v zmysle citovaných ustanovení stavebného zákona a Občianskeho súdneho poriadku. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcov proti potvrdzujúcemu výroku napadnutého uznesenia odvolacieho súdu nemožno vyvodit' ani z § 237 O.s.p.

Žalobcovia v dovolaní ďalej namietajú, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnym posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne

posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcov boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcami vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobcov nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní neboli žalobcovia úspešní a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovanému (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 3. februára 2010

JUDr. Vladimír Magura, v. r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Adriána Borovská